

2993.

Kokemäki.

Löytö vanhemmalta rauta-ajalta, jonka Valtioarkeologi J. R. Aspelin teki 24 - 25 kesäkuuta 1894 Myllymäessä Pahdingin kosken partaalla Kakkulaisten kylässä Kokemäellä. Samassa tilaisuudessa korjasi valtioarkeologi talteen koko joukon esineitä, joista tasavartinen pieni vaskisolki (1) ja pieni vitjakappale (2) kuuluvat siihen löytöön, jonka mylläri J. Wänni teki syksyllä 1893 (= N:o 2974) ja n:ot 3 - 12 tässä alempana olivat keväällä 1894 löydettyt ennen valtioarkeologin tuloa paikalle.- Konserv. pöytäk. 24/VIII 94.

A. Ennen löydettyjä.

Löytöpaikasta XI, syksyiltä 1893. Kts. Valtioarkeologin kertomukseen topografisessa arkistossa:

1. Tasavartinen kaarisolki vaakesta. Pit. 48,5 mm. Palin puuttuu. Kaarella on kuva (valok.V.A. 39:10)
2. Vitjakappale, joka on kootu 9:stä yksinkertaisesta ja kolmikanttisesta pronssilangasra tehdystä renkaasta.

Löytöpaikasta X:a:

3. Miekka, käppyrään taitettu ja ruotoniekka. Pituus 92 stm.
4. Väkäkeihäs, koukkuun taitettu. Lähintä samaa tyyppiä kuin kuva 1566 (Vanajakattisten löydöstä), mutta kärki okditten alapuolella tässä (Kokemäen) kapenee. Pit. 53 stm.
5. Keihäs, putkella, suora ja eheä. Kärjestä paksu, lehdet koristetut kahdenkertailla viivoilla reunassa ja juurella kehä-siraateilla. Pit. 38 1/4 stm. (valok.V.A. 70:17).
6. Iso veitsi, jonka lappeessa on viivoja. Pit. 284 mm.
7. Veitsi: pituus 140 mm.
8. D:o, katkennut kahteen kappaleeseen. Pit.

2993.

Kokemäki.

85 + 81 mm.

9. Kilvenkupura, matala ja päättyvä suippu-
päisellä nirkolla. Kts. kuva Konserv. pöytä-
kirjassa.
10. Rautaneula samaa tyyppiä, kuin kuva 1308
y. m. senlaatuiset J. R. A:n Atlasissa. Kuvat-
tu Konserv. pöytäkirjassa. Pit. 128,5 mm.
11. Kuolaimet, joissa suuraudat kootut 3:sta
kappaleesta, vrt. kuvassa 1720 J. R. A:n At-
lasissa.
12. D:o, kahdessa kappaleessa; kolmas suu-
raudan liite puuttuu.
- B. Valtioarkeologin kaivamia.
- Hautapaikasta X 2:
13. Rautakeltti, vrt. kuva 1297 J. R. A:n At-
lasissa. Pit. 104 mm.
14. Rautaneula, eheä; vrt. kuv. 1472 J. R. A.
Atlasissa. Pit. 113,5 mm.
15. Veitsenterä ruotoineen. Pit. 245 mm.
16. D:o , d:o, koukistunut. Pit. 17,5
stm.
17. Kuusi katkelmaa ainakin kahdesta veitses-
tä. Pisin on 122,5 mm.
18. Rauta, 6,5 stm. pitkä ja riippuva kat-
kenneessa renkaassa.
19. Ohkainen rannerengas. Vrt. kuva 1581 J.R.A:n
Atlasissa.
20. D:o D:o
21. Kaksi katkelmaa samallaisesta ranneren-
kaasta, mutta nähtävästi leveämmästä.
22. Spiraalkierteinen sormus. Vrt. kuv. 1398,
1399 (Kokemäki Äimälä) J. R. A:n Atlasissa,
mutta tässä ovat kumpaiset päät poikkiviivoil-
la koristetut.
23. Sormus leveästä pronssinauhasta ja yk-

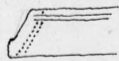
(valok.V.A,
74:4).(valok.V.A.
37:27).(valok.V.A.
54:4).

2993.
Kokemäki.

sikierroksinen.

24. Pieni tasavarttinen kaarisolki pronssista. Palin puuttuu ja vähän muutenkin vahingoittunut. Pituus melkein 36 mm.
Haudasta X 3:
25. Veitsi, terältä kulunut. Pit. 95 mm.
26. Pieni, pyöreä vaskisolki, josta palin puuttuu. Diametri 23 mm. (valok.V.A. 38:18).
27. Seitsemän katkelmaa nelirautaisesta ran-
nerenkaasta pronssista.
Haudasta (miehen) X 4.
28. Yksiteräinen "saksi"miekka, jonka lappeissa on parittain meneviä viivoja. Kärki vähän kaarelle taivutettu. Pituus 49,5 stm.
29. Keihäänkärki, kaksiteräinen ja ruodolla Tyypiltään verrattava muotoihin N:o 1330, 1360 ja 1570 J. R. A:n Atlasissa, mutta on lape tässä harjanteella, niinkuin tikarissa. Pit. 31 1/4 stm. (valok.V.A. 71:21).
30. Keihäänkärki, ruodolla, joka on katkenut. Okaat ovat myös poikkikuluneet. Pituus 35+8,9 stm. Vrt. N:o 1566 J. R. A:n Atlasissa. Varras tässäkin neliskanttinen.
31. Kilvenkupura, vrt. N:o 1300 J. R. A:n Atlasissa, mutta näyttää tämä (Kokemäen Myllymäen) suippupäisemmältä. On 2 eheätä neulanreikää.
32. Rautaneula samaa tyyppiä kuin n:o 1308 J. R. A:n Atlasissa, mutta on rengas tässä katkennut.
33. Ruotokatkelma, joka pienessä päässä päättyy koukulla. Suora pituus 59 mm.
Haudasta X 5 (naisen):
34. Sirppi koukkuun väännetty. Pituus (hamaran) 24 stm.

2993.

- Kokemäki. 35. Kaarisolki pronssista myöhää kehitystä.
36. Pari rannerengasta, päällekkäin olevaa ja hienoviivaista. Vrt. kuv. 1581 J. R. A:n Atlasissa.
37. Käppyrä tasalevyisestä rannerenkaasta. Pit. 95, lev. 5 á' 6 mm.
38. Kaksi keltaista savihelmeä.
X 6 miehen haudasta:
39. Väkäkeihäs samaa tyyppiä, kuin N:o 1566 J. R. A:n Atlasissa, mutta tämä (Kokemäen) on lyhyempi varresta.
40. Keihäänkärki samaa tyyppiä kuin kuvattu 1570 J. R. A:n Atlasissa, mutta harjanteilla lappeissa. Tämä harjanne on isompi edellisessä esineessä. 2993:29. Pituus 30 stm.
41. Väkipuukko, jonka lapheet ovat koristetut parittain menevillä viivoilla, niinkuin kuva-^(valok.V.A. 65:12)tussa 1571 J. R. A:n atlasissa. Ruodon pää on koukulle väännetty. Pit. liki 35 stm.
42. Muutamia koristamattomia saviastiankap- paleita, joista yksi epätasainen reunapalanen. Löydetyt kohdalta L.
43. Suurikantainen kilvennaula. Korkeus 32,5 mm. kannan diameteri 29 mm. Löytty kohdalta N.
44. Kaksi pronssinauhan palasta, arv. rannerenkaista. Toinen on koristettu:
45. Tuhkaa ja luupalasia, poltettuja. Joukossa myös (nakerrettu?) kuutiokivipalanen. Näistä luupalasiata ynnä muista hautapaikoista kertoo valtioarkeologi seuraavaisesti:
- Kivisestä Myllymäestä kohosi siellä täällä maaperäisiä kiviä näkyviin. - "Turvekerros

2993.

Kokemäki.

oli 5 - 6 tuumaa paksu. Sen alla keltainen hietamaa. Turvekerroksen ja koskemattoman hietamaan välissä oli paikoittain ruohojuurien kietomia haudattujen jälkiä, kulloinkin noin neliökynnärän eli 1/2 n:kyynärän alalla; vähällaisesti poltettua luumurua, hiilensekasta multaa ja kalua, missä miehen, missä naisen. Luumuruja ja hiilen vähyydestä nähden ne vaan, polttolavalta tuotuna ikäänkuin edustivat vainajaa kalmistossa, joka ehkä aikoinaan oli ollut hongikko kosken partaalla. Kalut, joissa ei myöskään näy tulen jälkiä, olivat nähtävästi ehjinä pantu luumuruja ja hiilen joukkoon. Vai olisivatko hiilet jätteiltä pienestä uhrivalkeasta hautauspaikalla? Hautauspaikat olivat noin 1 1/2 - 3 kyynärän päässä toisistansa."

Tästä paikasta on S. Wilskmanin kautta myöhemmin tullut keltainen helmi N:o 2998:18.

Myöhemmin tullut myös N:o 3175.

2994.

Förteckning öfver de fynd, hvilka Magister A. Hackman och Studeranden B. Jung i juni år 1894 gjorde under gräfningar i stenkummel i Sjundeå Ingo, Wirmo och Kiu-kais socknarna, samt öfver på samma resa uppköpta fornsaker.

Sjundeå

I.

Krejansbärgen.

Stenkummel på Krejansbärgen invid

Sjundeå Kyrka.

På Krejansbärgens högsta terras och nära